

Pisano provjeravanje i ocjenjivanje znanja

Voditeljica radionice:

Marija Zubak, mag. educ. philol. croat., mag. educ. hist. et mag. hist.

Ciljevi radionice

Sudionici radionice će moći:

- objasniti razliku između formativnog i sumativnog vrednovanja
- primijeniti odgovarajuće tehnike provjeravanja s obzirom na ishode učenja
- izraditi ispit sa zadatcima objektivnoga tipa
- osmisliti kreativne načine provjeravanja znanja polaznika uz primjenu digitalnih vještina.

Upoznajmo se...

- Predstavimo se:
 - ime
 - jedna stvar koju volim
 - jedna stvar koju ne volim.

Očekivanja sudionika o radionici... :)

PUB KVIZ

PUB
QUIZ

Dokimologija

DOKIMOLOGIJA

=

znanost koja se bavi istraživanjem vrednovanja i ocjenjivanja u obrazovnom procesu

Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/2010)

• VREDNOVANJE

• sastavnice:

- PRAĆENJE
- PROVJERAVANJE
- OCJENJIVANJE.

Spojite pojmove s definicijama!

Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 112/2010)

- **VREDNOVANJE** - sustavno prikupljanje podataka o procesu učenja i postignutoj razini kompetencija
- sastavnice:
 - **PRAĆENJE** - sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini kompetencija
 - **PROVJERAVANJE** - procjena postignute razine kompetencija
 - **OCJENJIVANJE** - pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog/polaznikovog rada.

Funkcije provjeravanja i ocjenjivanja

- DIJAGNOSTIČKO
- FORMATIVNO
- SUMATIVNO.

Spojite pojmove s definicijama!

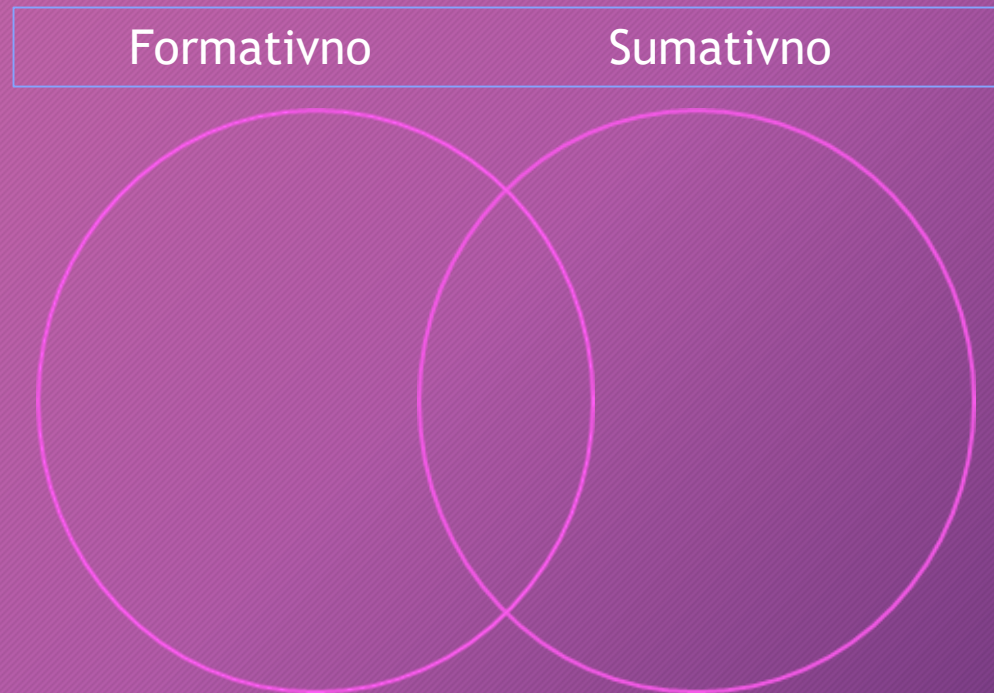
Funkcije provjeravanja i ocjenjivanja (2)

- **DIJAGNOSTIČKO** - što polaznik zna i može, a što ne, u odnosu na zahtjeve programa/predmeta, što trebamo poučavati?
- **FORMATIVNO** - ocjenjivanje za učenje, koje treba potaknuti učenje; što treba učiniti kako se pospješilo učenje?
- **SUMATIVNO** - ocjenjivanje učenja (mjerjenje); što su i koliko su polaznici naučili, kakav su uspjeh iskazali u odnosu na postavljeni standard?

Funkcije provjeravanja i ocjenjivanja (3)

- Vennov dijagram

Tehnike provjeravanja i ocjenjivanja

PISANO

USMENO

ALTERNATIVNO

Pisano provjeravanje znanja - prednosti

- **PREDNOSTI**

- manja subjektivnost u odnosu na usmeno ispitivanje
- pred sve polaznike postavljeni su isti zadatci
- svi polaznici imaju jednako vrijeme na raspolaganju i jednake uvjete
- ako su jasno određeni kriteriji ocjenjivanja, ocjenjivanje je objektivnije
- vremenska ekonomičnost.

Pisano provjeravanje znanja - upute

Koje biste upute dali polaznicima prilikom rješavanja pisanih ispita?

Pisano provjeravanje znanja - upute (2)

- Upute za rješavanje pisanih provjera znanja:
 - pažljivo pročitajte upute i tekst zadatka
 - pažljivo slijedite upute o označavanju točnih odgovora (npr. zatamnite, zaokružite)
 - vodite računa o vremenu
 - preskočite teška pitanja i vratite se na njih kasnije
 - umjesto da pojedina pitanja ostavite neriješenima, pokušajte odgovoriti odgovore na temelju svojega znanja i promišljanja
 - kod pitanja višestrukog izbora, pokušajte eliminirati čim više odgovora
 - provjerite odgovore na kraju ispita.

Pisano provjeravanje znanja - vrste ispita

- **VRSTE ISPITA**

- standardizirani testovi
- ispiti koje izrađuju nastavnici
 - ispiti sa zadatcima objektivnoga tipa
 - ispiti sa zadatcima slobodnih odgovora (esejski zadatci)

Zadatci objektivnog tipa

- **dvije vrste:**

- zadatci reprodukcije (polaznik sam konstruira rješenje):
 - zadatci dopunjavanja
 - zadatci kratkih odgovora/dosjećanja
- zadatci odabira (polaznik bira ispravno rješenje):
 - zadatci višestrukog izbora
 - zadatci alternativnog izbora
 - zadatci povezivanja
 - zadatci uređivanja
 - *zadatci otkrivanja i/ili ispravljanja pogrešaka.*

Zadatci objektivnog tipa (2)

Odredite kojoj vrsti zadatka objektivnog tipa pripadaju pitanja iz *pub* kviza s početka radionice!

Zadatci objektivnog tipa (3)

- prednosti
- nedostatci
- upute za sastavljanje svih vrsta zadataka objektivnoga tipa.

URUČAK

Zadatci objektivnog tipa - bodovanje

- uobičajeno: svaki točan odgovor = 1 bod,
- ali ako zadatak ima više odgovara, moguće je bodove drugačije rasporediti:
 - odrediti maksimalan broj bodova
 - potrebno odrediti koji se broj elemenata boduje jednim bodom
- negativni bodovi - kod zadataka kod kojih postoji velika mogućnost pogađanja
- nije primjereno dodjeljivati polovične bodove.

Ocjenjivanje pisanih provjera znanja

- Uporaba relativnoga kriterija

- posljednjih 10 % - nedovoljan
- sljedećih 20 % - dovoljan
- sljedećih 40 % - dobar
- sljedećih 20 % - vrlo dobar
- najboljih 10 % - odličan.

Ocjenjivanje pisanih provjera znanja (2)

- Uporaba relativnoga kriterija uz minimalni broj bodova
 - određuje se *minimalan broj bodova* za pozitivnu ocjenu
 - zatim se rezultati polaznika dijele na sljedeći način:
 - posljednjih 10 % iznad minimalnog broja bodova - dovoljan
 - sljedećih 40 % - dobar
 - sljedećih 40 % - vrlo dobar
 - najboljih 10 % - odličan.

Ocjenjivanje pisanih provjera znanja (3)

- Uporaba apsolutnoga kriterija

- dovoljan - od 61 do 70 % točno riješenih zadataka
- dobar - od 71 do 80 % točno riješenih zadataka
- vrlo dobar - od 81 do 90 % točno riješenih zadataka
- odličan - od 91 do 100 % točno riješenih zadataka.

Pravila za izradu pisanih provjera znanja

- pitanja ne smiju biti preuzeta iz udžbenika
- tekst pitanja treba biti razumljiv te gramatički i pravopisno točan
- pitanja ne smiju olakšavati odgovor (biti sugestivna)
- pitanja ne smiju biti dvosmislena
- treba izbjegavati riječi koje ukazuju na rješenje, npr. *ponekad*, *često* itd. u točnim tvrdnjama, a *uvijek*, *nikad* itd. u netočnim tvrdnjama

Pravila za izradu pisanih provjera znanja (2)

- točni odgovori trebaju biti jednako dugi kao netočni
- zadatci ne bi smjeli upućivati na odgovore drugih zadataka
- pisani ispit treba činiti smislenu cjelinu i imati logičan redoslijed (na početku pitanja vezana uz uvod u tematiku, kasnije složenija problematika teme)
- pisani ispit treba sadržavati zadatke različitog tipa (zadatke objektivnog tipa i esejske zadatke)

Pravila za izradu pisanih provjera znanja (3)

- ispit treba započeti i završiti s lakšim zadatcima (npr. zadatak dosjećanja) - ima pozitivan psihološki učinak
- u sredini trebaju biti zahtjevniji zadatci (npr. esejski zadatci problemskoga tipa)
- ako postoji više grupa (A, B itd.), sve grupe trebaju biti podjednako „teške”.

Izrada ispita sa zadatcima objektivnoga tipa

1. Pročitajte tekst.
2. Na temelju teksta odredite ishode učenja i sastavite ispit sa zadatcima objektivnoga tipa.
3. Ispit mora imati minimalno 7 pitanja i u njemu trebaju biti zastupljene sve vrste zadataka objektivnog tipa.
4. Odredite broj bodova na svakome zadatku.
5. Izračunajte skalu bodova za vaš ispit prema apsolutnom kriteriju ocjenjivanja.

Zadatci objektivnoga tipa uz kreativnu primjenu digitalnih vještina

Kahoot!

Zadatci objektivnoga tipa uz kreativnu primjenu digitalnih vještina (2)

- Korisne mrežne stranice:
 - *Kahoot!* - <https://kahoot.it/>
 - *Quizziz* - <https://quizizz.com/>
 - *Edpuzzle* - <https://edpuzzle.com/>
 - *Plickers* - <https://get.plickers.com/> .

Ispunjenost očekivanja

Je li radionica ispunila
vaša očekivanja?

Evaluacija radionice

Molimo vas da izdvojite
par minuta i
ispunite evaluacijski upitnik.

Literatura

- Andrilović, V. - M. Čudina-Obradović (1996). *Psihologija učenja i nastave*. Sv. III. Zagreb: Školska knjiga.
- Bilješke Marije Zubak s nastave i nastavni materijali profesorice Snježane Koren s Filozofskog fakulteta u Zagrebu na predmetima Didaktika povijesti I. i II. tijekom akademske godine 2012./2013.
- Koludrović, M. - M. Vučić (ur.) (2018). *Učimo cjeloživotno učiti i poučavati: priručnik za nastavnike u obrazovanju odraslih*. Zagreb: ASOO.
- Mužić, V. - H. Vrgoč (2005). *Vrednovanje u odgoju i obrazovanju*. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.
- *Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 112/2010).
- Rajić, V. (2013). Vrednovanje obrazovnih/odgojnih postignuća u obrazovanju odraslih. U: *Andragoški glasnik*, 17/2. Zagreb: Hrvatsko andragoško društvo, str. 117. - 124.
- Trškan, D. (2005). *Provjera znanja i ocjenjivanje u nastavi povijesti*. Zagreb: Srednja Europa.
- Strugar, V. (2006). *Tipovi zadataka u školskim ispitnim instrumentima i učenikov uspjeh: mogući odgovori na potrebe suvremene škole*. U: *Pedagogijska istraživanja*, 3/1. Zagreb: Hrvatsko pedagogijsko društvo, str. 59. - 70.
- Vizek Vidović, V. i sur. (2003). *Psihologija obrazovanja*. Zagreb: IEP, str. 405. - 461.

Popis preuzetih materijala s mrežnih stranica

- Ljubičasto drvo - <https://www.purpletreeskincare.com/en/> (posljednji pristup: 8. 11. 2018.)
- Natpis *Pub quiz* - <https://www.greenwichsu.co.uk/ents/event/4040/> (posljednji pristup: 8. 11. 2018.)
- Žarulja - <https://www.brooksbell.com/blog/5-steps-to-more-effective-brainstorming-sessions/> (posljednji pristup: 8. 11. 2018.)
- *Kahoot!* - <https://www.fosi.org/good-digital-parenting/five-things-parents-should-know-kahoot-survey-data-driven-teaching-must-have-age-tech/> (posljednji pristup: 8. 11. 2018.)
- Smajličić za pozdrav - <https://www.pinterest.ie/pin/332351647483780262/> (posljednji pristup: 18. 6. 2018.)
- Spajalice - https://en.wikipedia.org/wiki/Paper_clip (posljednji pristup: 29. 1. 2019.)
- Zvezdica - <https://jarrahotel.com/happy-smiley-face-images-free-download-best-happy-smiley-face.html> (posljednji pristup: 29. 1. 2019.)
- Cvijet - <http://sweetclipart.com/pink-cherry-blossom-flower-1235> (posljednji pristup: 19. 3. 2019.)

Hvala na pozornosti!

